

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
lapkričio mėn.
14
trečiadienis
Nr. 90 (1064)
★

Kaina 15 kap.

KOLŪKIO PARTINĖ ORGANIZACIJA

Kovoje dėl TSKP XX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimo kolūkiuose ypač didelis vaidmuo tenka partinėms organizacijoms. Kur kolūkio komunistai patys aktyviai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, mobilizuoja kolūkiečius šeštajame penkmetyje žemės ūkiui išskeltiems uždaviniams įvykdyti, artelių gamybiniais planams įgyvendinti, ten ir visi ūkiniai darbai klojasi geriau.

Pavyzdžiui, „Pakupio“ kolūkio partinės organizacijos (sekretorius drg. Verkeliene) balso visuomet klauso kolūkio valdyba (kolūkio pirmininkas komunistas drg. Sabko). Ir nors kolūkio partinėje organizacijoje tik 4 komunistai, tačiau jų vaidmuo kolūkinėje gamyboje didelis. Komunistai turi autoritetą, o taip yra todėl, kad jie rūpinasi kolūkiečių reikalais. Todėl, kad gyvulininkams sudarytos geros darbo sąlygos, tvarkingai įrengtos ir mechanizuotos fermos (kiaulidė ir karvidė), kad gyvuliai aprūpinami pakankamai kiekiams reikiamų pašarų. Šiame anksčiau atsiliekančiame kolūkyje pasibaigusiais gyvulininkystės ūkiniais metais pasiekta gerų rezultatų. Kolūkyje iš kiekvienos karvės primelžta vidutiniškai po 1159 litrus pieno. Geriausia kolūkio kiaulininkė drg. Šlapelienė iš 14 paršlavedžių kiaulių gavo ir išaugino po 20,5 paršelio, kolūkyje šiemet išaugintas gausus derlius, visas nuimtas be žymesnių nuostolių, nors gamtos sąlygos derliui nuimti šį rudenį buvo blogos.

Visai kita padėtis „Aukštaičių“ kolūkyje, nors čia partinė organizacija nemaža: 7 komunistai. „Aukštaičių“ kolūkis labiausiai atsilieka visoje Kupiškio MTS zonoje. Pasibaigusiais gyvulininkystės ūkinį metų rezultatai rodo, kad iš kiekvienos karvės čia teprimelžta tik po 848,6 litro pieno. Pašarais žiemai kolūkis pilnai neapsirūpino. Žymi dalis bulvių, o taip pat beveik visi cukriniai runkeliai apšalo neuimti. Yra nenupiauto vasarojaus. II laukininkystės brigados brigadininkas Bartusevičius ne tik nekovoja su visuomeninių pašarų švaistymu, bet ir pats yra to iniciatorium, grobsto visuomenines bulves. Revizijos komisijos narys Samas taip pat dalyvauja bulvių grobstyme. Kad pašarų vežikė Valienė naudojasi visuomeniniais pašarais, tai galvijų fermos vedėjui Valtoniui taip pat ne paslaptis. O ką gi daro kolūkio valdyba šioms reikšmingiems ištaisyti (kolūkio pirmininkas

komunistas drg. Petrauskas)? Konkrečiai — nieko veiksmingo.

Apie partinės organizacijos vaidmenį kolūkio gyvenime galima pasakyti tiek. Per visą ataskaitinį laikotarpį partinės organizacijos nariai neturėjo įpareigojimų. Agitatorių kolektyvas nors ir buvo sudarytas, bet neveikė. Visos šios blogybės daugiausia todėl, kad komunistams nevadovavo partinės organizacijos sekretorius drg. Zumbrickaitė. Gi atskiri partinės organizacijos nariai tikrai verti garbingo komunisto vardo. Kaip tai, kolūketis komunistas drg. Minkevičius — geriausias kolūkyje kalvis. Kada kalvėje nėra darbo, jis dirba laukininkystėje. Drg. Minkevičius užsipelnė visų žemdirbių meilę ir pagarbą. Arba vėl, komunistas drg. Petrulis kolūkiečiams visur pavyzdys, jis vienas iš pirmųjų kolūkyje išsikėlė į bendrąją gyvenvietę. Dabar kolūkio bendron gyvenvietėn keliai 8 kolūkiečių šeimos, dauguma iš jų jau apsigyveno savo naujose sodybose.

Reikia manyti, kad padėtis „Aukštaičių“ kolūkio partinės organizacijos gyvenime keisis. Partinės organizacijos ataskaitinis susirinkimas sekretoriaus pareigas patikėjo komunistui drg. Petruliui. Ir jei partijos rajono komiteto instruktorius „Aukštaičių“ kolūkiui drg. Špigelskis daugiau gilinsis į padėtį kolūkyje, naujam partinės organizacijos sekretoriui padės pertvarkyti visą partinės organizacijos darbą, rezultatai bus kiti.

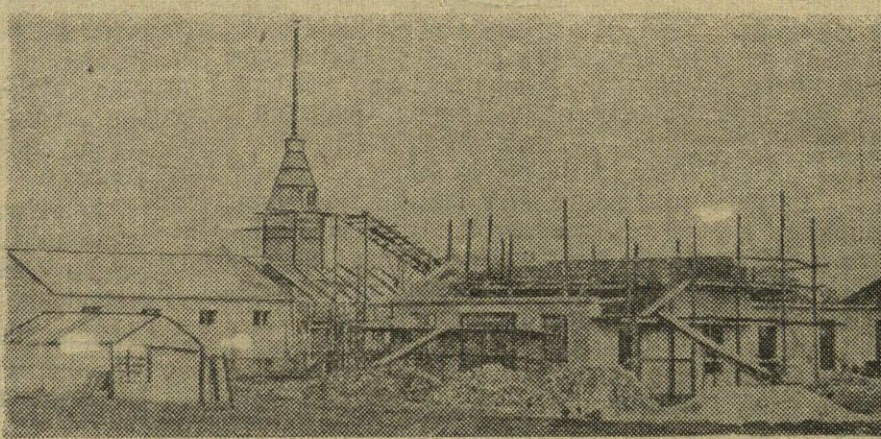
Žinoma, partinės organizacijos, kaip ir viso kolūkio, gyvenimas turi rūpėti ne tik sekretoriui, bet ir visiems komunistams. Kiekvienas komunistas turi imtis priemonių pasitaikantiems trūkumams pašalinti.

Kolūkių partinių organizacijų uždavinys — TSKP XX suvažiavimo uždavinius spręsti atsižvelgiant į kiekvieno kolūkio vietines sąlygas. Partinių organizacijų pareiga — pasiekti, kad kiekvienas komunistas darbu ir elgesiu asmeniniame gyvenime būtų pavyzdžiu kitiems. Tik tuomet, kai kiekvieno kolūkio partinė organizacija vadovaus žemdirbių kovai už savo materialinio ir kultūrinio gyvenimo pagerinimą, kai komunistai eis masių priešakyje, rajone nebus nė vieno kolūkio, kuris neįvykdytų planinių visuomeninių laukų derlingumo ir gyvulių produktyvumo uždavinių, tik tuomet visuomeninis ūkis bus pajamingas, o kolūkiečių darbadienis — svarus.

PAGRINDINIAI STATYBOS DARBAI UŽBAIGTI

Kupiškio pramkombinato silikatinių blokų fabriko statyboje svarbiausieji darbai užbaigti. Beliko tik pagrindiniam fabriko pastatui skliautus pamūryti, medžio darbai, įrengimas montavimas. Prie kalkių degimo šachtinės krosnies iš medžio stato estakadą drg. Stankaičio vadovaujama brigada. Elektrinėje pastatytas motoras, generatorius.

Montavimo darbus čia atlieka šaltkalvis Balčiūnas išdirbio normas kasdien įvykdo 100—150 proc. Sėkmingai susidoroja su gamybinėmis užduotimis drg. drg. stalius Stadalnykas, mūrinninkas Urbonavičius ir kiti statybininkai. N u o t r a u k o j e: dauguma fabriko pastatų jau be pastolių.

A. Ridiko nuotr.

Mūsų rajono SAVAITĖ

Gera iniciatyva

„Stalino keliu“ kolūkio biblioteka apie save sutelkė nemažą skaitytojų būrį, kurių dauguma eiliniai kolūkiečiai. Bibliotekos vedėja drg. Drazdytė nepasitenkino vien skaitytojų pagausėjimu. Drazdytė nusprendė aktyviausius bibliotekos lankytojus suburti į liaudies šokių, dramos ratelius. Žinoma, šis užmojis pareikalavo daug ir kruopštaus darbo, bet Drazdytė to nepabūgo. Ir darbas nenuėjo veltui.

Neseniai „Stalino keliu“ kolūkio saviveiklininkai pasirodė Kupiškio kultūros namų scenoje. Žiūrovų dėmesį patraukė tai, kad į sceną išėjo ne tik kolūkinis jaunimas, bet ir 50—60 metų amžiaus kolūkiečiai, kaip Antanas Marcinkevičius, Adomas Sadula, Žiūkienė ir kt. Jie išpildė liaudies šokius „Sėjau rūtą, sėjau mėtą“, „Suktinį“, lenkų liaudies šokį „Kračkoviaką“ ir kt., padainavo senovines kupiškietišių „Oi, jūs kaimynai“, „Pijokė-

lio dainą“ ir daug kitų dainų.

Žinoma, repertuaras dar nebuvo gausus, bet šis pasirodymas scenoje rodo, kad „Stalino keliu“ kolūkyje jau yra padaryta puiki pradžia vystant meninę saviveiklą. Liaudies patarlė sako, kad gera pradžia — pusė darbo. Taigi, reikia tikėtis, kad „Stalino keliu“ kolūkio saviveiklininkai nepasitenkins pirmaisiais pasiekimais ir vystys meninę saviveiklą toliau.

G. Blažytė

Aktyvūs kolūkiečiai

Mičiurino vardo kolūkio I laukininkystės brigada, vadovaujama S. Skorupskio, laiku sutvarkė vasarą ir nukasė bulves (7 ha). Linai nušuotu. Pašariniai

runkeliai nurauti. Atliekant šiuos darbus aktyviai dalyvavo K. Zelmovavičius, A. Šližys, D. Kaušpėdas ir kt. kolūkiečiai. Nerauti apšalo tik cukriniai

runkeliai. Bet kadangi nuo šalčio ši kultūra mažiausiai nukentėjo, tai kolūkiečiai ir ją nuims be žymesnių nuostolių.

V. Lankutė

Laukia šefuotojų su menine programa

„Žalgirio“ kolūki šefuojantieji rajkoopsąjungos darbuotojai nemažą pasidarbavo kolūkio laukuose. Jie pasodino ir padėjo užauginti gausų kukurūzų derlių, talkininkavo nuimant vasarą, kulant žiemkenčius. Talkininkai dirbo kolūkyje sąžiningai, stropiai, palikdami kolūkiečiams gerą išpūdį. Tačiau „Žalgirio“ kolūkio nariai, ypač jaunimas laukia, kad šefuotojai atvyktų į kolūki

ne tik patalkėti, bet atsilankytų ir su menine programa, parodytų savo jėgas ne tik darbe, kolūkio laukuose, bet ir scenoje.

Tiesa, dar vasarą žalgiriečius nužugino žinia: su programa atvyksta mūsų šefuotojai. Ir daugelis tą sekė madienio popietę matė porą atvažiuojančių mašinų su linksmu nusi- teikusiai šefuotojais, su saulėje blizgančiomis dūdomis. Deja..., dar

nesulaukę vakaro, palikę besirenkančius kolūkiečius, šefuotojai dėl kokių tai priežasčių išvyko ir daugiau nebepasirodė.

Nuo to laiko girdėti tik pažadai: „Atvažiuosime, palaukite“.

„Žalgirio“ kolūkio kolūkiečiai kantriai laukia ir tikisi, kad vieną kartą rajkoopsąjungos darbuotojai tesės savo pažadus ir atsilankys su menine programa.

Z. Čepas

EKSKURSIJA Į PANEVŽĮ

Subačiaus vidurinės mokyklos septintųjų klasių moksleiviai, vadovaujami mokytojų B. Drilingienės ir M. Bratėnienės, aplankė Panevėžio

mėtos kombinatą ir dramos teatrą, kur tuo metu buvo statomos pjesės „Daktaras Kalužnis“ ir „Tokie laikai“. Panašios ekskursijos ne tik

plečia moksleivių akiratį, padeda pažinti gimtąjį kraštą, bet taip pat turi didelę reikšmę politiechniniam apmokymui.

A. Ličkus

PARTIJOS GYVENIMAS

Rajone apleistas masinis-politinis darbas

Daugumoje kolūkinų pirminių partinių organizacijų jau įvyko ataskaitiniai rinkiminiai susirinkimai. Jie parodė kaimo komunistų laimėjimus įgyvendinant TSKP XX suvažiavimo nutarimus, atskleidė ir trūkumus pirminių partinių organizacijų darbe, vystant politinį-masinį darbą žemdirbių tarpe.

Marytės Melnikaitės vardo pirminės partinės organizacijos sekretorius drg. Baltrūnas savo ataskaitiniame pranešime pažymėjo, kad šiais ūkiniais metais kolūkio žemdirbiai kruopščiai dirbo lauko darbus, pasiekė žymiai geresnių rezultatų, negu pernai: apsėta žiemkenčiais virš plano 43 ha dirvų, 59 ha pelkių paversta kultūrinėmis pievomis, laiku ir be nuostolių nuimtas grūdinių kultūrų derlius. Bet, įdomu, kokią iniciatyvą žemdirbių siekiams paremti parodė pirminė partinė organizacija, ar priklauso nors dalis tų nuopelnų agitkolektyvui? Apie tai drg. Baltrūnas kažkodėl nieko nepasakė.

Tiesa, agitkolektyvas, kurį sudaro daugumoje Šimonių vidurinės mokyklos mokytojai, vedė aiškinamąjį darbą pavasario sėjos metu. Atskiri agitatoriai, paskirstyti po laukininkystės brigadas, kontroliavo žemdirbių darbą, laiku atskleidė pastebėtus trūkumus. Tačiau gyvulininkystės fermose agitatoriai nesirodė, gyvulininkystės darbuotojai negirdėjo jų balso. Ar nevertėjo partinei organizacijai daugiau susidomėti gyvulininkystės būkle kolūkyje? Gal sparčiai vystoma visuomeninė gyvulininkystė ir be partinės organizacijos, jos vadovaujamo agitkolektyvo paramos? Anaipol! Pieno primelžimas kolūkyje žemiausias visame rajone (100 ha naudmenų pagaminta vos po 34 cnt pieno). Nevystomas ir kiaulių ūkis (100 ha ariamos žemės pagaminta 2,8 cnt kiaulienos).

O sąlygos visuomeninės gyvulininkystės vystymui M. Melnikaitės vardo kolūkyje ne blogesnės, kaip kaimyninėse žemės ūkio artelėse. Kolūkio valdybos apsilėidimas, be vadovavimo, saviškai paliktas gyvulininkų darbas—pagrindinės gyvulininkystės atsilikimo priežastys. Bet ūkiniu metu bėgyje kolūkio pirminė partinė organizacija neskyrė dėmesio šių priežasčių išaiškinimui ir pašalinimui, lengvai susigyrveno su netinkamu buvusio kolūkio pirmininko Budreikos vadovavimo stiliumi, nuolatinėmis klaidomis darbe. Ir dabar, prasidėjus gyvulių žiemojimui, neišgyvendinti trūkumai: blogai paruošti tvartai, nepakankamai sukaupta pašarų. Aišku, jeigu kolūkio pirminė partinė organizacija, atskiri komunistai, o taip pat visas agitatorių kolektyvas būtų tinkamai organizavę masinį-politinį bei aiškinamąjį darbą gyvulininkystės darbuotojų tarpe, daugelio šių trūkumų šiandieną netektų minėti.

Ataskaitų partinėse organizacijose metu paaiškėjo, kad ne vien M. Melnikaitės vardo kolūkio komunistai nesirūpina masiniu - politiniu darbu kaime. „Artojo“ kolūkio komunistai ataskaitiniame susirinkime nė puse žodžio neužsiminė apie agitkolektyvo darbą. O ką gi minėti, jeigu nematyti jokių agitkolektyvo darbo rezultatų? Tą patį galima pasakyti ir apie tokias gausias partines organizacijas, kaip „Aukštaičių“ kolūkio, Skapiškio MTS ir kitas. Vien dėl to, kad Skapiškio MTS pirminė partinė organizacija (sektorių drg. Dorondovas) pamiršo aiškinamąjį darbą, mechanizatoriai dar iki šiol nesupažindinti su LKP CK ir LTSR Ministrų Tarybos nutarimu „Dėl priemonių rudeniniam dirvų ir juodųjų pūdymų suarimui užtikrinti“, nesuvesti socialistinio lenktyniavimo rezultatai, kom-

jaunimo organizacija neįaučia konkrečios paramos.

Apleistas masinis-politinis bei aiškinamasis darbas kolūkio pirminėse partinėse organizacijose, silpna agitkolektyvų veikla rodo, kad LKP rajono komiteto propagandos-agitacijos skyrius ne mažiau, kaip ir pirminės partinės organizacijos, apleidė aiškinamąjį darbą plačiose žemdirbių masėse, silpnai vadovauja partinėms organizacijoms kolūkiuose.

Padarytų klaidų pamiršti negalima. Jas reikia išanalizuoti, mokytis iš jų, pasiekti, kad daugiau jos neberastų vietos partinės organizacijos darbe. O tam reikia plačiau išvystyti masinį politinį bei aiškinamąjį darbą, rimčiau vadovauti agitkolektyvams, jų darbą nukreipiant į kovos už partijos XX suvažiavimo nubrėžtų uždavinių įgyvendinimo organizavimą žemdirbių tarpe, už tolesnį kolūkių visuomeninio ūkio stiprėjimą organizaciniu-ūkiniu atžvilgiu, už visų darbo žmonių materialinio ir kultūrinio lygio kilimą.

J. Bartkus

Taikant materialinio paskatinimo priemones

„Vienybės“ kolūkio valdyba, atsižvelgdama į sunkias šių metų derliaus nuėmimo bei lauko darbų sąlygas, plačiai taikė paskatinamąsias priemones, avansavimą. Vien avansu už kiekvieną darbadienį kolūkio žemdirbiai gavo po 1 rb pinigais. Tinkamai organizavus žemdirbių darbą, išvengta derliaus nuostolių: laiku nuimtas ir suvežtas vasarojus, dar prieš šalčius nukastos ir apkapčiuotos

bulvės, užbaigtas pirminis linų apdirbimas. Šiuo metu III laukininkystės brigadoje sparčiai kuliama javai. Šios brigados moterys jau sutvarkė ir cukrinius runkelius.

Neblogai šiais metais padirbėjo kolūkio nariai, išau-gindami gausų kolūkinį derlių. Už darbadienį vien grūdais numatoma gauti ir išduoti ne mažiau kaip po 2 kilogramus.

V. Šnekutis

Keliantis albumas

I Virbališkių septynmetę mokyklą atsiųstas keliantis albumas. Jis čia pateko jau aplankęs Kupiškio pionierių namus, Žaidelių ir kt. septynmetes mokyklas. Jame geriausi, aktualiausiomis temomis, moksleivių piešiniai. Nepaisys be dovanų ir virbališkiečiai. Moksleivis B. Vaitie-

kūnas nupiešė vaizdelį „Pionieriai poilsiauja“, V. Kazlauskas — „Talka kolūkyje“ ir keletą kitų. Greit šis albumas, pasipuošęs naujais paveiksiais—piešiniais, išvyks į kaimyninę mokyklą. Jis aplankys visas rajono septynmetes ir vidurines mokyklas.

T. Pulikas

Knyga—kolūkiečio draugas

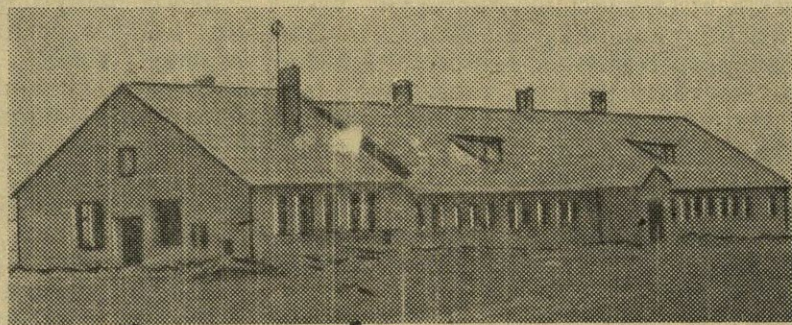
„Adomynės“ kolūkio bibliotekoje gausu skaitytojų. Geriausi knygų skaitytojai A. Buzėnas, St. Raugalė, V. Janulis ir kt. „Adomynės“ kolūkio paukštininkė Galvonienė, turėdama 70 metų, taip pat yra

viena aktyviausių skaitytojų. Neseniai „Adomynės“ kolūkio bibliotekos meno saviveiklos kolektyvas pastatė Miliūno vieno veiksmo komediją „Vienas kartas nemelavo“.

S. Slickas

NAUJA KIAULIDĖ „AUŠROS“ KOLŪKYJE

„Aušros“ kolūkyje šiais metais iš degtų molio plytų pamūryta tipinė ketureilė kiaulidė. Visi statybos darbai užbaigti. Lietuvių liaudies papročiu ant stogo iškeltas pabaigtuvių vainikas. Na, o kad kiaulidės dar ne kiaulidėje, kalti tik langai, kurių dėl to, jog laiku nebuvo paruošta statybinė medžiaga, statybinis J. Latvėnas negali užbaigti. Šiaip visi pagrindiniai įrengimo darbai jau užbaigti. N u o t r a u k o j e: bendras kiaulidės vaizdas.

A. Ridiko nuotr.

Plečiasi streikų judėjimas kapitalo šalyse

Viena pokarinių metų ypatybė yra tai, kad nuolat didėja kapitalizmo prieštaravimai. Pagrindinis jų — prieštaravimas tarp darbininkų klasės ir kapitalistų klasės — įgauna vis aštresnį pobūdį. Tai, kad kapitalistinių šalių darbo žmonės nenori kęsti priespaudos, išnaudojimo, nuolat blogėjančių gyvenimo sąlygų, rodo streikų judėjimo plitimas.

Šie metai pasižymi masiniais streikais. Ypač daug streikų buvo svarbiausiose kapitalistinėse šalyse—Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Anglijoje, Prancūzijoje.

Beveik mėnesį truko JAV plieno lydymo pramonės darbininkų streikas. Jame dalyvavo 650 tūkstančių žmonių. Tai—vienas stambiausių Amerikos darbininkų klasės streikų pokariniais metais. Streikas apėmė visų stambiausių JAV kompanijų, gaminančių 90 procentų plieno ir valcuotųjų metalų, metalurgijos gamyklas.

Streiką sukėlė tai, kad monopolijų savininkai atsisakė patenkinti profsąjungos rei-

kalavimą, sudarant naują kolektyvinę sutartį. Darbininkai reikalavo padidinti darbo užmokestį, įvesti papildomas nedarbo pašalpas. Įmonininkai su tuo nesutiko.

Tačiau plieno lydytojai ištvermingai laikėsi, ir kapitalistų viltys sužlugo. Streiko metu kompanijos turėjo didžiulių nuostolių, kurie, agentūros Junaited Pres pranešimu, siekė 2,5 milijardo dolerių. Jos buvo priverstos daryti nuolaidų. Po to buvo pasirašytas susitarimas. Jame numatoma, darbininkams reikalaujant, padidinti darbo užmokestį ir išmokėti nedarbo pašalpas. Pirmą kartą JAV metalurgijos pramonėje darbininkai pasiekė, kad būtų padidintas apmokėjimas už darbą sekmadieniais ir švenčių dienomis.

JAV metalurgų laimėjimas kovoje prieš monopolijas turi didelę reikšmę. Sutartys, kurias sudaro plieno lydymo pramonės darbininkų suvienytoji profsąjunga su korporacijomis, paprastai yra pavyzdys daugeliui kitų pramonės šakų darbininkų reikala-

vimams kelti. Pieno lydytojų pergalė jau padėjo JAV aliuminio pramonės darbininkams pasiekti, kad būtų patenkinti jų reikalavimai.

Didėja streikų judėjimas ir Anglijoje. Stambiausiosios Anglijos automobilių kompanijos „Britiš motor korporacijs“ įmonių darbininkų streike, kuris apėmė 13 gamyklų, dalyvavo 35 tūkstančiai žmonių. Daugiau kaip mėnesį trunka Škotijos metalurgijos įmonių pagalbinių darbininkų streikas.

Prancūzijoje, laikraščio „Jumanitė“ apskaičiavimais, vien tik šių metų gegužės ir birželio mėnesiais įvyko 248 streikai. Juose dalyvavo ne tik atskirų įmonių, bet ir ištisų šalies rajonų darbo žmonės.

Atkakliai kovoja prieš darbininkus Italijos žemės ūkio darbo žmonės. Samdiniai reikalauja padidinti pašalpas daugiavaikėms šeimoms. Pusininkai reikalauja įvesti invalidumo ir senatvės pensijas.

Gausūs streikai vyksta ir daugelyje kitų kapitalistinių šalių. Pietų Vietnamo, Pietų Korėjos darbo žmonės kovoja prieš nežmoniškas dar-

Jonavos baldų fabriko kolektyvas labai gerbia seniausią gamybininką Pavelą Timofejevą. Savo mėgstamam staliaus darbui jis paskyrė apie 40 metų. Kartu su juo dirba du jo sūnūs—Fiodoras ir Vladimiras. Jie taip pat yra pirmiausia darbininkai ir aktyvūs visuomenininkai. P. Timofejevas įrašytas į fabriko Garbės knygą ir apdovanotas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo ir TSRS Popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės ministerijos Garbės raštais. Jo šeima—8 žmonės. Duktė Nadiežda—Vilniaus Pedagoginio instituto trečio kurso studentė, sūnus Georgijus dirba šoferiu Kazachstano plėšiniuose, marti Anastazija—prekybos darbuotoja. Šeimos vidutinis mėnesinis uždarbis sudaro daugiau kaip keturis tūkstančius rublių. N u o t r a u k o j e: P. Timofejevas su savo anūku Vova ir sūnum Fiodoru.

M. Ogajaus ir B. Rasiukevičiaus nuotr.

(ELTA).

MUMS RAŠO

Kodėl jų akyse ašaros

Pasibaigė lietingos rudens dienos. Žemę puošia baltas sniego apdangalas. Kiek džiaugsmo vaikams! Jie ir vėl galės lipdyti senį besmegenį, čiuožti nuo kalniuko. Tačiau Subačiaus stoties gyventojų A. Alekno vaikų akyse ašaros. O kodėl?

Parėjo namo girtas tėvas, primušė žmoną, bobutę ir vaikus. Naktis. Šalta. Dukrelės basos laukan išvytos. Namuose daugiau nieko neliko, tik mažasis sūnelis lopšelyje klykia...

Tačiau visko nesurašysi, kas dedasi Alekno šeimoje,

ką mato ir girdi Biržų gatvės gyventojai...

Dabar jau nebe tie laikai, kada vyras nebaudžiamas mušdavo savo žmoną, laikė ją vergės vietoje. Tarybinė santvarka sudarė puikias pragyvenimo ir poilsio sąlygas sąžiningiems, darbą mylinčiams piliečiams ir tuo pačiu griežtai smerkia girtuoklius, chuliganus ir visus tuos, kurie panašūs į čia paminėtą „šeimos galvą“.

Nusikalstamam Alekno elgesiui tarybiniai įstatymai užkirs kelią.

T. Kandis

Nekultūringas svečias

1956 m. lapkričio mėn. 4 d. vakare į Skodinių septynmetės mokyklos ruošiamą viešą vakarą susirinko daug aplinkinių kaimų jaunimo. Atvyko ir svečiai iš Skapiškio MTS. Jaunimas linksmynosi, džiaugėsi.

Bet koks visų nustebimas, kada į mokyklos patalpas įsiveržė, tvoros mietu ginkluotas ir pačiais šlykščiausiais žodžiais keikdamasis, Skapiškio MTS šoferis P. Zoluba, ieškodamas kaltininko, kuris, būk tai, turėjęs sugadinti jo mašiną, girdėti priekaišto balsai:

— Kodėl jis mašina atvažiavo čia?

— Kas leido neblaiviam šoferiui naktimis trauktis su MTS sunkvežimiu?

Tačiau į šiuos kaltinimus, kuriems P. Zolubos elgesys labiausiai turėtų rūpėti, teatsakys Skapiškio MTS vadovai.

P. Zoluba išplūdo mokyklos direktorių P. Zoloną, mokytojus ir visus, kas tik dalyvavo šiame vakare. Ir, kai galų gale motoras buvo užvestas, važiavo... vartelius sutraiškydamas, vartų stulpą išlauždamas, tvorą išversdamas.

Z. Liepa

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Ar reikalingas Bagužis kolūkiui“

Taip pavadinta korespondencija buvo idėta „Stalino keliu“ Nr. 78 (1052), kurioje buvo rašoma, kad „Laisvės“ kolūkio miškų sargas P. Bagužis švaisto visuomeninį mišką, naudojasi užgrobtą kolūkio žeme, laiko daugiau

gyvulių, negu leidžia Žemės ūkio artelės įstatai. Kupiškio rajono prokuroras praneša, kad laikraštyje iškelti faktai pašvitvirtino. Pravesas parengiamasis tyrimas. Sudaryta byla ir perduota rajono Liaudies teismui.

bo ir gyvenimo sąlygas. Lotynų Amerikos darbininkų klasė reikalauja padidinti darbo užmokestį. Eilę Japonijos darbininkų streikų sukėlė liaudies protestas prieš amerikinių karinių bazių buvimą šalyje.

Tiesioginės streikų priežastys įvairios. Bet visas jas galima paaiškinti tuo, kad kapitalo šalyse didėja darbo žmonių nuskurdimas.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse—vienoje turtingiausių pasaulio šalių—daugiau kaip pusė amerikiečių šeimų gauna tokias metines pajamas, kurių vos užtenka suvesti galus su galais. O metinės kompanijų savininkų—Fordų, Rokfelerių, Morganių šeimų narių pajamos sudaro daugelį šimtų tūkstančių ir milijonus dolerių. Amerikos oficialiais duomenimis, JAV korporacijų pajamos pastaraisiais metais 6—7 kartus viršijo ikikarinį lygį. 1955 metais monopolistai gavo 43,2 milijardo dolerių pelno. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vienas procentas gyventojų valdo 59 procentus viso nacionalinio turto. Kaip begėdiškas melas ir apgaulė skamba buržuazijos gynėjų teigimai, kad Amerikos kapitaliz-

mas tariamai tapęs „liaudies kapitalizmu“, kad skirtumas tarp kapitalisto ir darbininko mažėja ir išnyksta, jų santykiuose tariamai atsirado interesų „vienybė“, „harmonija“.

Štai kai kurie duomenys apie darbininkų klasės padėtį Anglijoje. Nuo 1948 iki 1952 metų automobilių kompanijų pajamos padidėjo nuo 19,5 iki 45 milijonų svarų sterlingų, t. y. 2,3 karto. Nuo 1948 iki 1954 metų vieno automobilių pramonės darbininko vidutinis uždarbis padidėjo 26 procentais, o realusis darbo užmokestis—tik 5 procentais. Dar žemesnis yra darbo žmonių gyvenimo lygis Prancūzijoje, Italijoje, Vakarų Vokietijoje ir, ypač, kolonijinėse bei priklausomosiose šalyse, iš kurių imperialistai gauna pasakiškus pelnus.

Kapitalistinių šalių darbininkų klasės nuskurdimo didėjimą sukelia ekonomikos militarizavimas, neregėtos ginklavimosi varžybos, mokesčių naštos didėjimas. Monopolistai, jų pajungto valstybės aparato padedamos, pravedant darbininkiškus įstatymus, siaurina politines darbininkų teises.

MŪSŲ RESPUBLIKOS MIESTAI

KAUNIEČIAI didžiuojasi savo miestu. Jis—vienas seniausių respublikoje,—sako vieni. Kaunas—jauanas miestas,—tvirtina kiti.

Ir vieni ir kiti yra savotiškai teisūs. Kaunas—antusias savo dydžiu ir reikšme mūsų respublikos pramonės ir kultūros centras. Jis yra senas savo istoriniais bei architektūros paminklais, savo darbininkų klase su jos gausiomis revoliucinėmis tradicijomis. Kaunas yra jaunas savo didžiule statyba, puikiais naujais pastatais, savo sparčiai augančia darbininkų klase, penkio-omis aukštosiomis mokyklomis, kurios kasmet išleidžia apie 900 jaunų specialistų.

Puikioje vietoje—Nemuno ir Neries santakoje—stovi žila Kauno pilis. Ji buvo pastatyta XV amžiuje. Tai—miesto ilgamžės istorijos simbolis. O netoli jos, Neries pakrantėje, tarytum miesto jaunystės simbolis, iškilo jaunosios Kauno įmonės—didžiulio pliušo-šilko kombinato—erdvūs, šviesūs korpusai.

Šio kombinato kūrimosi istorija yra Kaunui labai būdinga. Iš jo pavyzdžio mes galime matyti, kaip vystosi miestas, kaip auga jo žmonės. Pradžioje čia buvo nedidelis „Kauno audinių“ fabriko filialas. Neuzilgo kombinatas taps stambiausia šios rūšies įmone Pabaltijyje. Neseniai užbaigtas statyti audimo cechų užima daugiau kaip dviejų hektarų plotą. 30 kvalifikuotų darbininkų pasiuntė „Kauno audiniai“ į naująją įmonę. Jie paruošė šimtus jaunų audėjų. Nemaža jaunimo, baigusio vidurines mokyklas, tapo čia kvalifikuotais darbininkais.

Taip auga darbininkų klasė ir kitose įmonėse. Pokariniais metais miesto darbininkų skaičius padidėjo daugiau kaip pustrčio karto, o vien nuo 1950 metų—beveik dvigubai.

Miesto pramonė gamina

šimtus gaminių liaudies ūkiui. „Nuo degtuko iki turbino“—sako kauniečiai. Miesto pramoninis veidas pokariniiais metais neatpažįstamai pasikeitė. Sukurtos naujos sunkiosios pramonės įmonės—„Pergalės“ turbinų gamykla, laivų remonto gamykla, statanti keleivinius upių laivus, motorų remonto ir auto-remonto gamyklos. Sukurta savoji statybinė industrija.

Žymiai rekonstruotos, ap rūpintos naujausia technika ir senosios įmonės. „Bituko“ silikatinų plytų gamykla, palyginti su ikikarinio lygiu, padidino produkcijos išleidimą 20 kartų. Neseniai ji pradėjo gaminti stambiuosius silikatinus sienų blokus, iš kurių dabar statomas pirmasis namas. Išplėsti „Drobės“ vilnonių audinių fabrikas, „Inkaro“ gumos avalynės kombinatas ir kt. 1955 metais miesto pramonės įmonės išleido produkcijos 14 kartų daugiau, negu 1945 metais.

...It milžiniškų paukščių sparnai virš miesto nusitęsė dešimčių bokštinių krantų strėlės. Vyksta didžiulė gyvenamųjų namų bei kultūrinė-buitinė statyba. Visiškai pakeitė savo veidą Petrašiūnų priemiestis. Jame išaugo dešimtys naujų daugiaaukščių namų, atidarytos puikios parduotuvės. Šalia Petrašiūnų atsirado stambiausias Kauno HES gyvenvietė. Vien šiemet miesto darbo žmonės gaus 16 tūkstančių kvadratinį metrų naujo

gyvenamojo ploto. Tai sudaro beveik pusę to, kas buvo pastatyta per devynius pokarinius metus.

Kaunas—stambus kultūros centras. Jo gausiose bendrojo lavinimo ir aukštosiose mokyklose, 33-juose technikuose, amatų bei specialiose mokyklose mokosi apie 48 tūkstančius žmonių. Beveik 100 mokslinių darbuotojų dirba keturiuose miesto mokslinio tyrimo instituteuose. Miesto bibliotekose yra apie pustrčio milijono tomų knygų. Didžiai populiarūs yra Jaunojo žiurovo ir Muzikinis dramos teatrai. Čia yra 20 profsąjunginių klubų, eilė kultūros namų, penki muziejai...

Dešimt milijonų rublių prie anksčiau skirtų lėšų miestui tvarkyti gavo šiemet Kaunas. Mieste atliekami dideli darbai rekonstruojant ir tvarkant gatves, skverus.

— Atvykite pas mus šio penkmečio pabaigoje,—kviečia kauniečiai.—Neatpažinsite miesto. Jo plačiomis rekonstruotomis gatvėmis važinės troleibusai. Būdami Ažuolyno parke aplankysite naują puikų vasaros teatrą. Mūsų butuose bus televizoriai, nes mieste bus pastatyta retransliacinė televizijos stotis. Būtinai nuvažiuokite už Petrašiūnų, kur veiks respublikos energetikos gigantas, mūsų pasididžiavimas—Kauno hidroelektrinė. Atvažiuokite į mūsų senąjį, nuolat jaunėjančią miestą!

M. Vasaris

VERTINGAS RADINYS

Tuo pačiu metu auga darbininkų klasės jėga ir organizuotumas. Darbininkai vis dažniau griebiasi streikų, kad sutrukdytų mažinti ir šlaip jau žemą jų gyvenimo lygį. Būdinga, kad pastaruoju metu darbininkų streikai pasidarė atkaklesni, masiškesni ir vis dažniau baigiasi visiška arba daline pergale, darbo žmonių reikalavimų patenkinimu.

Didžiulę įtaką liaudies masėms, darbininkų klasės kovai prieš kapitalistus daro socializmo pergalė, komunizmo statybos TSR Sąjungoje ir socialistinės statybos Europos ir Azijos liaudies demokratijos šalyse laimėjimai.

K. Raudonis

Danijos ir Švedijos valstybių monetos.

Instituto darbuotojų nuomone, senovinių monetų lobis—vertingas radinys, turįs didelės reikšmės nagrinėjant XVI amžiaus pabaigos ir XVII amžiaus pirmosios pusės ekonomiką ir tarpvalstybinius ryšius. Etnografiniu požiūriu įdomi monetų yra molinis puodukas, tokios formos rastas Lietuvoje pirmą kartą.

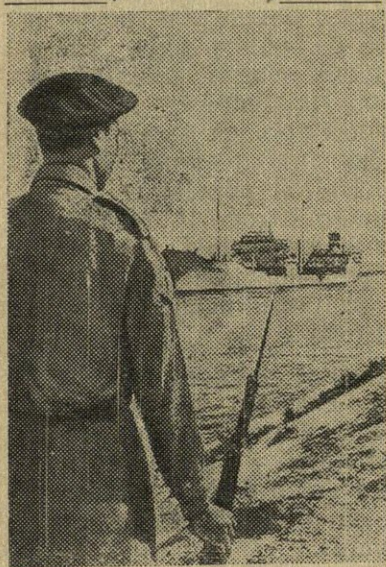
Šis radinys yra trečias senovinių monetų lobis, rastas Lietuvoje šiais metais. Pirmieji du rasti Dūkšto ir Utenos rajonuose ir priklauso tam pačiam istoriniam periodui, XVI amžiaus pabaigos ir XVII amžiaus pirmajai pusei.

Tarybų Tautinė APŽVALGA

Ginkluota imperialistų agresija prieš Egiptą Labai svarbus dokumentas

Padėtis Artimuosiuose ir Viduriniuosiuose Rytuose rimtai paaštrėjo. Egiptas tapo ginkluotos agresijos auka. Naktį į spalio 30 d. Izraelio ginkluotosios pajėgos Vakarų valstybių nurodymu įsibrovė į Egipto teritoriją ir pradėjo žygiuoti Sueco kanalo link. Pasinaudojusios Izraelio įsibrovimu, Anglija ir Prancūzija ėmė Egiptui ultimatumą: „Sueco kanalo zonos gynimo“ pretekstu jos pareikalavo leisti Anglijos-Prancūzijos kariuomenei įžengti į Port-Saidą, Suecą ir Ismailiją — į pagrindinius punktus Sueco kanalo pakrantėje. Egipto vyriausybė

EGIPTAS. Sueco kanalas. Egiptiečių sargybinis kanalo zonoje. Interkontinentalio nuotr.

atmetė Anglijos-Prancūzijos ultimatumą.

Anglija ir Prancūzija nusluntė savo kariuomenę išsilaipinti Egipto teritorijoje. Spalio 31 d. vakare Anglijos-Prancūzijos aviacija ir karinės jūrų pajėgos pradėjo apšaudyti Egipto miestus.

Vakarų spauda ir politiniai veikėjai neslepia, kad ginkluoto užpuolimo prieš Egiptą tikslas yra atimti iš jo Sueco kanalą. Prancūzijos delegatas SNO Saugumo Taryboje pasakė, kad įsibrovimas yra „atsakomoji priemonė“ į tai, kad Egiptas nacionalizavo Sueco kanalo kompaniją. Dar labiau nevaržomus pareiškimus spausdina buržuaziniai laikraščiai, raginantieji „suvesti sąskaitas su Naseru ginklo jėga“.

Agresija prieš Egiptą sujaudino visus arabų Rytus. Jordanijoje, Sirijoje, Saudo Arabijoje paskelbta visuotinė mobilizacija. Arabų šalių vyriausybės užtikrino Egiptą dėl jų visiškos paramos. Egiptiečių tautos pusėje visi taiklingieji žmonės, rūšiai pareiškiantieji: „Šalin rankas nuo Egipto“.

Tarybų Sąjungos vyriausybė paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, kad „laisvę mylinčios pasaulio tautos karštai prijaucia teisingai kovai, kurią kovoja egiptie-

čių tauta, ginanti savo nacionalinę nepriklausomybę“. TSRS vyriausybė primygtinai reikalauja, kad Suvienytųjų Nacijų Organizacija nedelsdama imtųsi priemonių Anglijos, Prancūzijos ir Izraelio agresyviems veiksams nutraukti ir interventų kariuomenei nedelsiant išvesti iš Egipto teritorijos.

Spalio 30 d. TSRS vyriausybė paskelbė deklaraciją apie Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių valstybių draugystės ir bendradarbiavimo vystymo bei tolesnio stiprinimo pagrindus. Deklaracijoje pabrėžiami tie principai, kuriais socialistinės šalys grindžia savo savitarpio santykius. Tai — visiškas lygiateisiškumas, teritorinio vientisumo, valstybinės nepriklausomybės ir suverenumo gerbimas, nesikišimas vienos į kitos vidaus reikalus. TSKP XX suvažiavimo, kuris paskelbė būtinumą pilnutinai atsižvelgti į kiekvienos socialistinės šalies ypatybes, nutarimai sudaro sąlygas socialistinių nacijų draugystei ir bendradarbiavimui dar labiau stiprinti.

Siekdama tai užtikrinti, TSRS vyriausybė pareiškė, kad ji yra pasirengusi apsisvarstyti su kitomis socialistinėmis valstybėmis priemonės, padedančios toliau vystyti jų ekonominius savitarpio ryšius. Kai dėl socialistinių valstybių bendradarbiavimo karinėje srityje klausimų, tai deklaracijoje nurodoma, kad TSRS vyriausybė yra pasirengusi apsisvarstyti su kitais Varšuvos sutarties dalyviais (Draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutartis, kurią TSRS ir liaudies demokratijos šalys pasirašė 1955 metų gegužės 15 d.

Varšuvoje) klausimą dėl tarybinės kariuomenės, esančios pagal šią sutartį Lenkijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje.

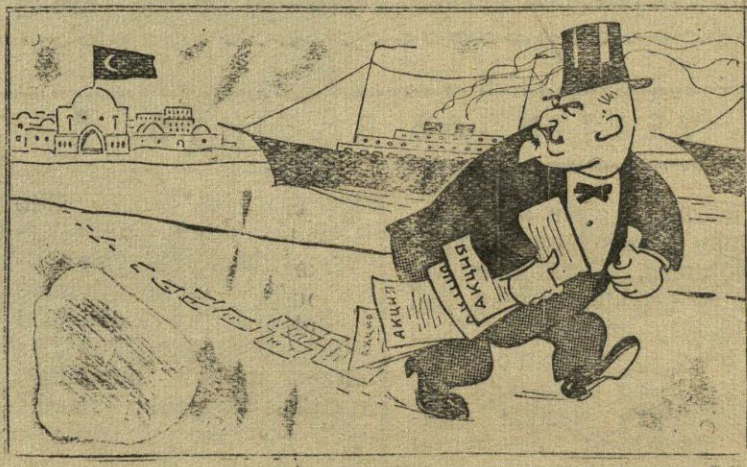
Deklaracijoje kalbama apie paskutinius įvykius Vengrijoje. Tarybinė vyriausybė pažymi, kad judėjimas Vengrijos darbo žmonių, keliančių klausimą dėl rimtų trūkumų pašalinimo ekonominėje statyboje ir biurokratiinių iškraipymų valstybės aparate, yra teisingas. Tačiau prie šio judėjimo prisilpė juodosios reakcijos ir kontrrevoliucijos jėgos, mėginančios panaudoti dalies darbo žmonių nepasitenkinimą, kad galėtų atkurti Vengrijoje dvarininkinę-kapitalistinę santvarką. Deklaracijoje pabrėžiama, kad socialistinių iškovojimų gynimas dabar yra svarbiausia, šventa Vengrijos darbo liaudies pareiga.

Deklaracija sukėlė platų atgarsį socialistinėse šalyse. Reikšdamas lenkų tautos pažūrą į deklaraciją, žymus Lenkijos visuomenės veikėjas Leonas Kriuckovskis pabrėžia: „Lenkų tauta nori toliau stiprinti draugystę su Tarybų Sąjunga ir kitomis liaudies demokratijos šalimis“. Čekoslovakijos laikraštis „Rude Pravo“ pažymi, kad iš Tarybinės vyriausybės deklaracijos „išplaukia TSRS taikios politikos principas — taikiai gyventi su visomis tautomis, stiprinti socializmo stovyklos šalių vienybę ir savitarpio pagalbą“.

„Savitarpio pagalba ir platus socialistinių šalių politinis bei ekonominis bendradarbiavimas, — pažymi Bulgarijos laikraštis „Zemdelso zname“ — tai tvirčiausia visiškos socializmo pergalės ir visiško triumfo garantija“.

V. Charkovas

Kelyje iš Egipto

— Šitas kanalas mane galutinai nukamavo!

UŽSIENIO KRONIKA

● XI. 9 iš Maskvos į Bangkoką dalyvauti tarpparlamentinės sąjungos 45-osios konferencijos darbe išskrido reaktyvinis lėktuvas „TU-104“ TSRS parlamento grupės delegacija.

● Kaip pranešė Egipto ambasadorius Indonezijoje El-Amrusis, šiuo metu jau apie 50 tūkstančių Indonezijos savanorių pareiškė norį kautis Egipto pusėje prieš agresorius.

Poilsio valandai

PASTERO PRAŠYMAS

Po savo sutuoktinių žinomas prancūzų mokslininkas Lui Pasteras karieja grįžo namo su jauna žmona. Pakeliui jis kreipėsi į ją:

— Brangioji, pažadėk, kad įvykdysi mano nedidelį prašymą!

Pakeltu tonu išreikštas prašymas padarė jaunajai didelį įspūdį. Ji buvo tikra, kad po to seks prašymas prisiekti amžiną meilę vyrui arba ką nors panašaus. Žmona sutiko, tačiau tučtuojau buvo labai nustebinta.

— Suprask mane, mie-
loji, — pasakė Pasteras, — pas mane laboratorijoje auga labai reti pelėsiai. Labai įdomi kultūra. Leisk man dabar pabūti prie šio augalo keletą minučių.

Pirmasis šeimyninis konfliktas neįvyko. Jaunoji žmona, meiliai nusisypsojusi sutiko, nors, reikia manyti, kad tai vargu ar buvo jai malonu.

NAUJI ĮSPŪDŽIAI

Po žymios dainininkės koncerto Regina tiesiog iš filharmonijos nubėgo pas draugę.

— Aš sužavėta! Tai nuostabu! Jos batų kulnys žemės, suknelė — prasto kirpimo su talija, rankovės — laisvos, pusilgės, „reglan“, korsažas atskirtas karoliais. Žavinga!

IŠSAMIOS ŽINIOS

— Mama, aš ištekėjau.
— Kas gi jis?
— Brunetas.

* * *

— Reikia atkreipti dėmesį į mūsų komjaunimo organizaciją.

— Argi yra rūpestį keliančių signalų?

— Ne!

— Tai į ką mes kreipsime dėmesį?!

NUTARIMAS IR

ĮVYKDYMAS

— O jeigu mes šito nutarimo neįvykdysime?

— Nieko, priimsim naują.

PO VESTUVIŲ

— Tu dabar, sūneli, mane visai užmirši?

— Na, ką tu, mama! O kas gi rūpinsis manimi ir mano žmona?..

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

INDĖLIAI TAUPOMOSIOSE KASOSE

PADEDA TOLIAU VYSTYTI TSRS LIAUDIES UKI

TAUPOMOSIOS KASOS:

PRIMA INDĖLIUS iki pareikalavimo, termininius, išlo šiamuosius, sąlyginius ir į einamąsias sąskaitas;

IŠDUODA INDĖLIUS

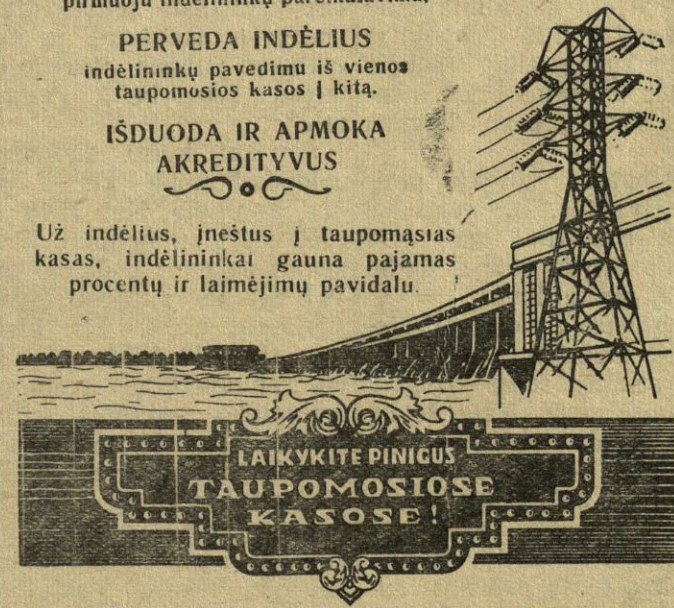
pirmuoju indėlininkų pareikalavimu;

PERVEDA INDĖLIUS

indėlininkų pavedimu iš vienos taupomosios kasos į kitą.

IŠDUODA IR APMOKA AKREDITIVUS

Už indėlius, įneštus į taupomąsias kasas, indėlininkai gauna pajamas procentų ir laimėjimų pavidalu.

E K R A N A S

Kinoteatras

„Aušra“

„Jų buvo dvejetas“ lapkričio mėn. 13—14 d. d.

„Tvirtovės apgulimas“ lapkričio mėn. 15—16 d. d.

„Yra toks vaikas“ lapkričio mėn. 17—18 d. d.

Pradžia 20 val.